

kat pedig az osztrák-magyar fakereskedésre általában károsnak jelenti ki s a kormányt annak lehető elhárítására kéri.

Végül az elnök a királyi-pár ezüstmenyegzőjének mai napjáról emlékezik meg, melyre a tagok felállva háromszoros hoch-ot és éljent kiáltottak. „Ellenőr“.

Egy méter fa tömörtartalma.

A métermérték jelentékeny változást okozott erdőgazdaságunkban, s tagadhatlan az, hogy sok nehézséggel vagyunk kénytelenek megküzdeni, míg egészen hozzá alkalmazkodtunk. A szállításnál nyilván kárt vallunk, mert pl. míg eddig erősebb fuvarosok egy öl fát voltak képesek elszállítani, ma 3 méternél többet fölrakni ritkán képesek.

Kiváltképen a becsléseknél érezzük az új mérték nehézségeit; szálfák tömörtartalma meghatározásánál, pl. a köbméter mint egység igen is nagy, s a legtöbb becselő inkább köblábokban veszi föl a fák tartalmát, vagy becsli a holdankénti fatömeget, s a nyert eredményt számítja át métermértékre.

Tüzifáknál is változott az egység, a bécsi öl helyét az ür-, a normál ölét pedig a tömörméter, méter foglalta el. Becsléseknél pedig igen gyakori eset az, hogy tömörmétereket az ürméretre és viszont kell átváltoztatni; minélfogva igen lényeges az, hogy közvetlen kísérletek útján állapíttassék meg az ürméret tömörtartalma a különböző fanemekre és választékokra (sortiment) nézve. Átszámítás útján e feladat nem oldható meg kielégítőleg, mert tudvalévőleg a hasábok hossza lényeges befolyást gyakorol a tömörtalomra. Miután e tekintetben még nálunk nem tétettek kísérletek, vagy legalább nem közöltettek azok eredményei: jó szolgálatot vélünk tenni szak-

társainknak, ha az osztrák kormány által ez irányban tett és közölt kísérletek eredményeit közöljük. Tesszük ezt azon oknál fogva is, mert talán jelen közleményünk hasonló kísérletek tételére fog serkenteni, mire a következő téli vágatások igen alkalmasak lesznek.

Midőn 1874-ben az erdészeti kísérleti intézet Bécsben föllállított, a cs. kir. állami erdőigazgatóság Böhmerle Emil és Böhm Ágoston erdészeti assistenseket küldötte ki a szükséges munkálatok véghezvitelére. A nyert eredményeket a „Centralblatt für das gesammte Forstwesen“ 1876. év februári havi füzetében közli, s utána adjuk mi is azokat.

A választékok majdnem egészen ugyanazon elvek szerint vannak megállapítva, mint a melyek az „Erdészeti segéd-táblák“-ban a m. kir. pénzügyministerium felügyelete alatt álló államerdők számára kiadott szabályrendeletben olvashatók, kivéven a dorong (bot) fát, mely a Lajthántul a 3—15 cm. rosz kelendőségű erdőkben a 6—15 cm. (nálunk az 5—15 cm.) fát tartalmazza. A galyfa közé számíttatik a 9 cm.-nél nem vastagabb hulladékfa is, ha fél hasábhosznál rövidebb. Hosszabb és vastagabb ily darabok a selejt közé dobatnak. A rőzsekévék vagy nyalábok körfogata 1 m. (nálunk 30 cm. átmérő, tehát 90 cm. körület).

Az ürméter tömtartalma a bécsi cs. kir. erdészeti kísérleti

L o m b f a.

		H a s á b f a																				
		szerfa						I. osztály						II. oszt. (selejt)								
		Aszréteg			a hasabok száma ürméterenként			tömörtartalom ürméterenként			a hasabok száma ürméterenként			tömörtartalom ürméterenként			a hasabok száma ürméterenként			tömörtartalom ürméterenként		
0	6	8	10	max.	med.	min.	max.	med.	min.	max.	med.	min.	max.	med.	min.	max.	med.	min.				
Bükk (<i>Fagus sylvatica</i>)	0	54	49	45	0.746	0.736	0.731	57	49	39	0.717	0.680	0.606	69	61	56	0.695	0.652	0.629			
	6	.	.	.	.	.	.	56	49	45	0.733	0.706	0.690	66	62	54	0.737	0.676	0.627			
	8	.	.	.	.	.	.	58	50	45	0.775	0.729	0.673	65	59	54	0.733	0.706	0.685			
	10	.	55	.	0.804	.	.	59	53	45	0.763	0.736	0.679	73	62	50	0.763	0.709	0.626			
Fürtös-tölgy (<i>Quercus robur</i>)	0	41	39	38	0.732	0.722	0.719	44	43	43	0.704	0.675	0.655	.	49	.	0.590	.	.			
	6	.	.	.	.	.	.	45	.	.	0.677	.	.	.	.	.	.	.	.			
	8	.	.	.	.	.	.	52	45	41	0.705	0.700	0.693	.	.	.	.	.	.			
	10	.	.	.	.	.	.	48	.	.	0.745	.	.	49	.	.	0.637	.	.			
Éger (<i>Alnus glutinosa</i>)	0	.	37	.	0.728	.	.	49	45	43	0.715	0.679	0.647	57	49	43	0.638	0.614	0.589			
	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.			
	8	.	.	.	.	.	.	45	.	.	0.689	.	.	.	.	.	.	.	.			
	10	.	.	.	.	.	.	45	.	.	0.721	.	.	63	58	54	0.716	0.702	0.687			
Nyír (<i>Betula alba</i>)	0	.	39	.	0.701	.	.	48	.	.	0.638	.	.	50	.	.	0.618	.	.			
	10	.	.	.	.	.	.	54	51	49	0.772	0.738	0.712	74	66	54	0.751	0.718	0.667			
Nyár (<i>Populus tremula</i>)	0	.	43	.	0.802	.	.	47	.	.	0.726	.	.	52	.	.	0.645	.	.			
	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	61	.	.	0.708	.	.			
F e n y ő f a.																						
Lucz (<i>Abies excelsa</i>)	0	.	37	.	0.724	.	.	52	43	37	0.722	0.689	0.668	58	51	48	0.688	0.667	0.656			
	6	.	.	.	.	.	.	48	45	44	0.754	0.740	0.721	.	.	.	.	.	.			
	8	.	.	.	.	.	.	48	47	47	0.759	0.754	0.749	.	.	.	.	.	.			
	10	.	.	.	.	.	.	52	50	43	0.799	0.782	0.775	62	54	36	0.738	0.721	0.704			
Jegye-fenyő (<i>Abies pectinata</i>)	0	.	.	.	.	.	.	47	41	33	0.700	0.655	0.590	58	48	42	0.684	0.635	0.615			
	6	.	.	.	.	.	.	54	48	40	0.756	0.688	0.631	43	.	.	0.645	.	.			
	8	.	.	.	.	.	.	56	45	39	0.771	0.722	0.654	53	.	.	0.683	.	.			
	10	.	.	.	.	.	.	57	51	38	0.779	0.743	0.664	62	52	47	0.741	0.701	0.686			
Vörös - fenyő (<i>Larix europaea</i>)	0	.	32	.	0.749	.	.	36	.	.	0.690	.	.	56	.	.	0.667	.	.			
	6	.	.	.	.	.	.	40	.	.	0.713	.	.	.	.	.	.	.	.			
	8	.	.	.	.	.	.	42	38	37	0.758	0.745	0.719	.	.	.	.	.	.			
	10	.	.	.	.	.	.	43	39	35	0.796	0.783	0.775	66	.	.	0.713	.	.			
Erdei - fenyő (<i>Pinus sylvestris</i>)	0	.	27	.	0.781	.	.	41	39	36	0.704	0.690	0.681	34	.	.	0.649	.	.			
	10	.	34	.	0.819	.	.	45	40	35	0.795	0.768	0.726	48	.	.	0.694	.	.			

állomás tanulmányai szerint (hasábhosszuság = 1 méter).

L o m b f a.																					
H a s á b f a						Dorong- vagy botfa						Tusakfa			Rözsebot v. méter rözse					Kévs rözse, 100 kéve tömörtartalma	
III. oszt. (dücsök)						a dorongok száma ürméterenként			tömörtartalom ürméterenként			tömörtartalom ürméterenként			darabszám ürméterenként			tömörtartalom ürméterenként			
max.	med.	min.	tömör tartalom ürméterenként			max.	med.	min.	max.	med.	min.	max.	med.	min.	max.	med.	min.	max.	med.		min.
			max.	med.	min.																
4	39	34	0.622	0.589	0.560	70	67	60	0.637	0.611	0.587	.	0.391	.	.	.	.	.	.	.	
3.	.	.	0.611	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
5	37	35	0.670	0.612	0.560	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1.294	
8	37	31	0.683	0.645	0.616	155	100	67	0.718	0.659	0.597	.	.	.	257	226	156	0.518	0.480	0.383	
.	34	.	0.552	.	.	.	79	.	0.589	.	.	.	.	.	.	283	.	.	0.364	.	
.	48	.	0.597	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	46	.	0.619	.	.	.	81	.	0.634	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	324	.	.	0.426	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	101	83	72	0.684	0.640	0.608	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	81	.	0.607	.	.	.	.	.	.	370	.	.	0.392	.	
.	.	.	.	.	.	.	89	.	0.678	.	.	.	.	.	.	264	.	.	0.510	.	
.	.	.	.	.	.	.	101	.	0.563	.	.	.	.	.	.	321	.	.	0.367	.	
F e n y ő f a.																					
.	.	.	.	.	.	105	.	.	0.745	.	.	0.534	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	117	.	.	0.800	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	109	96	85	0.835	0.807	0.790	.	.	.	.	.	.	.	.	2.284	
.	.	.	.	.	.	105	104	102	0.870	0.848	0.825	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	88	.	.	0.743	.	0.583	0.511	0.491	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	102	89	76	0.837	0.804	0.744	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	251	140	61	0.706	0.674	0.626	.	0.581	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	267	169	94	0.797	0.723	0.628	.	0.583	.	.	.	.	.	.	.	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	223	.	.	0.389	.	